C/2025/5113

2025.9.22.

AZ EURÓPAI RENDSZERKOCKÁZATI TESTÜLET AJÁNLÁSA

(2025. július 9.)

a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról szóló ERKT/2015/2 ajánlás módosításáról

(ERKT/2025/6)

(C/2025/5113)

AZ EURÓPAI RENDSZERKOCKÁZATI TESTÜLET IGAZGATÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra ([1]), és különösen annak IX. mellékletére,

tekintettel a pénzügyi rendszer európai uniós makroprudenciális felügyeletéről és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1092/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([2]), és különösen annak 3. és 16–18. cikkére,

tekintettel a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([3]), és különösen annak 458. cikkére,

tekintettel az Európai Rendszerkockázati Testület eljárási szabályzatának elfogadásáról szóló, 2011. január 20-i ERKT/2011/1 európai rendszerkockázati testületi határozatra ([4]) és különösen annak 18–20. cikkére,

mivel:

(1) Az eredményes és következetes nemzeti makroprudenciális politikai intézkedések biztosítása érdekében fontos, hogy az uniós jog által előírt elismerést önkéntes viszonosság egészítse ki.

(2) A makroprudenciális politikai intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosság ERKT/2015/2 európai rendszerkockázati testületi ajánlásban ([5]) meghatározott keretének célja annak biztosítása, hogy a valamely tagállamban ([6]) aktivált minden kitettségalapú makroprudenciális politikai intézkedés tekintetében a többi tagállamban viszonosságot biztosítsanak.

(3) A 79/2019 Európai Gazdasági Térség (EGT) vegyes bizottsági határozat ([7]) 2020. január 1-jei hatállyal belefoglalta az 575/2013/EU rendeletet az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásba (EGT-megállapodás). Az (EU) 2021/558 európai parlamenti és tanácsi rendeletet ([8]), amely módosította az (EU) 575/2013 rendeletet, az EGT-megállapodásba emelte az EGT Vegyes Bizottság 145/2024 határozata ([9]). Az (EU) 2021/558 rendelet jelenleg alkalmazandó Norvégiában.

([1]) HL L 1., 1994.1.3., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([2]) HL L 331., 2010.12.15., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj.
([3]) HL L 176., 2013.6.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.
([4]) HL C 58., 2011.2.24., 4. o.
([5]) Az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2015/2 ajánlása (2015. december 15.) a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról (HL C 97., 2016.3.12., 9. o.).
([6]) Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás IX. melléklete 14. pontjának a) alpontja és 14a. pontjának a) alpontja úgy rendelkezik, hogy a „tagállam(ok)" és az „illetékes hatóságok" kifejezések úgy értendők, hogy a 2013/36/EU irányelvben és az 575/2013/EU rendeletben szereplő jelentésük mellett az EFTA-államokat és azok illetékes hatóságait is magukban foglalják.
([7]) Az EGT Vegyes Bizottság 79/2019 határozata (2019. március 29.) az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás IX. mellékletének (Pénzügyi szolgáltatások) módosításáról [2019/2133] (HL L 321., 2019.12.12., 170. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/2133/oj).
([8]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/558 rendelete (2021. március 31.) az 575/2013/EU rendeletnek a Covid19-válság miatt szükséges gazdasági helyreállítás támogatása érdekében az értékpapírosítási keretrendszer kiigazítása tekintetében történő módosításáról (HL L 116., 2021.4.6., 25. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/558/oj).
([9]) Az EGT Vegyes Bizottság 145/2024 határozata (2024. június 12.) az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás IX. mellékletének (Pénzügyi szolgáltatások) módosításáról [2024/2433] (HL L 2024/2433, 2024.10.3., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2433/oj).

(4) 2020. december 31. óta a Norvégiában engedélyezett hitelintézetekre a következők vonatkoznak: a) a 2013/36/EU irányelv 133. cikke szerint a norvég kitettségekre alkalmazott 4,5 %-os rendszerkockázati tőkepufferráta; b) az 575/2013/EU rendelet 458. cikke (2) bekezdése d) pontjának iv. alpontja szerint a norvég lakóingatlan-kitettségekre alkalmazott, az átlagos (kitettséggel súlyozott) kockázati súlyra vonatkozó 20 %-os alsó korlát (a belső minősítésen alapuló (IRB) módszert használó hitelintézetek vonatkozásában); és c) az 575/2013/EU rendelet 458. cikke (2) bekezdése d) pontjának iv. alpontja szerint a norvég kereskedelmiingatlan-kitettségekre alkalmazott, az átlagos (kitettséggel súlyozott) kockázati súlyra vonatkozó 35 %-os alsó korlát (az IRB módszert használó hitelintézetek vonatkozásában). Ezek az intézkedések jelenleg szerepelnek azon makroprudenciális politikai intézkedések listáján, amelyek esetében az ERKT/2015/2 ajánlás alapján a viszonosság biztosítása ajánlott.

(5) 2024. december 19-én az 575/2013/EU rendelet 458. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában kijelölt hatóságként eljáró Finansdepartementet (a norvég pénzügyminisztérium) az említett rendelet 458. cikke szerint értesítette az ERKT-t arról a szándékáról, hogy: a) meghosszabbítja a norvég lakóingatlan-kitettségekre alkalmazott 20 %-os, az átlagos kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlátot 2025. június 30-ig, és 25 % -ra emeli azt 2025. július 1-jétől, és b) két évvel meghosszabbítja a norvég kereskedelmiingatlan-kitettségekre vonatkozó 35 %-os alsó korlátot 2024. december 31. után. Az ERKT pontosításra irányuló kérését követően 2025. január 13-án beérkezett ezen értesítések aktualizált változata. Az aktualizált értesítések között szerepelt az ERKT arra irányuló felkérése is, hogy továbbra is tegyen ajánlást az intézkedések tekintetében a viszonosság biztosítására, egyedi, szubkonszolidált és összevont alapon.

(6) Az ERKT-nak az ERKT/2017/4 ajánlással ([10]) módosított ERKT/2015/2 ajánlása a makroprudenciális politikai intézkedést aktiváló érintett hatóság számára azt ajánlja, hogy amikor viszonosság iránti kérelmet nyújt be az ERKT-hoz, javasoljon a jelentős jellegre vonatkozó maximális küszöbértéket, amely alatt egy adott pénzügyi szolgáltatónak az azonosított makroprudenciális kockázattal szemben abban az országban fennálló kitettsége, ahol az aktiváló hatóság a makroprudenciális politikai intézkedést alkalmazza, nem jelentősnek tekinthető. Az ERKT eltérő küszöbértéket javasolhat, amennyiben ezt szükségesnek tartja. A beérkezett értesítésekkel összhangban a lakóingatlanoknál a kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlát esetében a jelentős jellegre vonatkozó küszöb továbbra is az intézmények norvég ügyfeleknek nyújtott bruttó lakáshiteleinek 1 %-a, ami 2024. szeptember 30-án 37,8 milliárd NOK-nak felel meg. A kereskedelmi ingatlanoknál a kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlát esetében a jelentős jellegre vonatkozó küszöb továbbra is az intézmények norvég ügyfeleknek nyújtott bruttó fedezett kereskedelmiingatlan-hiteleinek 1 %-a, ami 2024. szeptember 30-án 9,3 milliárd NOK-nak felel meg. Mindkét jelentős jellegre vonatkozó küszöböt összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon kell alkalmazni.

(7) A Finansdepartementet által az ERKT-hoz benyújtott kérelem nyomán, valamint: a) a Norvégiában alkalmazott makroprudenciális politikai intézkedések végrehajtásából eredő, elszivárgások és szabályozási arbitrázs formájában megmutatkozó határokon átnyúló kedvezőtlen hatások kialakulásának megakadályozása érdekében; és b) az EGT hitelintézetek közötti egyenlő versenyfeltételek megőrzése érdekében az ERKT igazgatótanácsa elhatározta, hogy ezeket az intézkedéseket felveszi azon makroprudenciális politikai intézkedések jegyzékébe, amelyek tekintetében az ERKT/2015/2 ajánlás viszonosság biztosítását ajánlja.

(8) A más tagállamok hatóságai által aktivált makroprudenciális intézkedések tekintetében összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon biztosított viszonosság – függetlenül attól, hogy az érintett kitettségeket leányvállalatokon vagy fióktelepeken keresztül tartják-e vagy hogy azok közvetlen határokon átnyúló hitelezésből erednek-e – korlátozza az elszivárgásokat és a szabályozási arbitrázst, kezeli a rendszerszintű kockázatokat, és ezáltal előmozdítja a makroprudenciális politika általános eredményességét annak biztosítása révén, hogy a megnövekedett kockázatokat ne csak a makroprudenciális intézkedést bevezető tagállamban kezeljék, hanem más olyan tagállamokban is, ahol bankcsoportok vannak kitéve e megnövekedett kockázatoknak. Az elismerésnek ezért annak biztosítására is törekednie kell, hogy az e rendszerszintű kockázatoknak kitett bankcsoportok kellően ellenállóak legyenek. Ezért a más tagállamok makroprudenciális intézkedéseinek elismerésére irányuló döntésből eredő makroprudenciális intézkedéseket általában összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon egyaránt alkalmazni kell.

([10]) Az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2017/4 ajánlása (2017. október 20.) a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról szóló ERKT/2015/2 ajánlás módosításáról (HL C 431., 2017.12.15., 1. o.).

(9) Az ERKT/2015/2 ajánlás e módosítása nem érinti a norvég hatóságok által 2020. december 31-én aktivált nemzeti makroprudenciális intézkedések tekintetében viszonosság biztosítására vonatkozó, az ERKT/2023/1 és ERKT/2024/7 ajánlásban szereplő ajánlás folytonosságát. Az ERKT/2015/2 ajánlás jelenlegi módosításai elsősorban arra vonatkoznak, hogy a lakóingatlan-kitettségeknél a kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlát kiigazításra kerül, és a viszonosság most egyedi, szubkonszolidált és összevont alapon ajánlott. Ezért az ezen ajánlásnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követő rendes három hónapos átmeneti időszak csak azon intézkedésekre vagy azok módosításaira alkalmazandó, amelyeket a nemzeti hatóságok mindkét, a kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlát tekintetében a viszonosság összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon való biztosítása érdekében valósítanak meg, ideértve a norvég lakóingatlan-kitettségeknél az átlagos kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlát 25 % -ra történő emelését 2025. július 1-jétől.

(10) Az ERKT/2015/2 ajánlást erre tekintettel megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

MÓDOSÍTÁSOK

Az ERKT/2015/2 ajánlás a következőképpen módosul:

1. Az 1. szakaszban a C(1) ajánlásban a Norvégiára vonatkozó második és harmadik intézkedés helyébe a következő szöveg lép:

„— a Norvégiában 2025. június 30-ig alkalmazandó, az 575/2013/EU rendelet 458. cikke (2) bekezdése d) pontjának iv. alpontja szerint a norvég lakóingatlan-kitettségekre alkalmazott, az átlagos (kitettséggel súlyozott) kockázati súlyra vonatkozó 20 %-os alsó korlát, amely 2025. július 1-jétől kezdődően 25 %-ra emelkedik, a Norvégiában engedélyezett és a szabályozói tőkekövetelmények kiszámításához a belső minősítésen alapuló (IRB) módszert használó hitelintézetek vonatkozásában;

— a Norvégiában alkalmazandó, az 575/2013/EU rendelet 458. cikke (2) bekezdése d) pontjának iv. alpontja szerint a norvég kereskedelmiingatlan-kitettségekre alkalmazott, az átlagos (kitettséggel súlyozott) kockázati súlyra vonatkozó 35 %-os alsó korlát, a Norvégiában engedélyezett és a szabályozói tőkekövetelmények kiszámításához az IRB-módszert használó hitelintézetek vonatkozásában.”

2. A melléklet ezen ajánlás mellékletének megfelelően módosul.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2025. július 9-én.

az ERKT titkárságának vezetője,
az ERKT igazgatótanácsa nevében,
Francesco MAZZAFERRO

MELLÉKLET

Az ERKT/2015/2 ajánlás melléklete a következőképpen módosul:

1. A Norvégiára vonatkozó második és harmadik intézkedés helyébe a következő szöveg lép:

„— a Norvégiában 2025. június 30-ig alkalmazandó, az 575/2013/EU rendelet 458. cikke (2) bekezdése d) pontjának iv. alpontja szerint a norvég lakóingatlan-kitettségekre alkalmazott, az átlagos (kitettséggel súlyozott) kockázati súlyra vonatkozó 20 %-os alsó korlát, amely 2025. július 1-jétől kezdődően 25 %-ra emelkedik, a Norvégiában engedélyezett és a szabályozói tőkekövetelmények kiszámításához a belső minősítésen alapuló (IRB) módszert használó hitelintézetek vonatkozásában;

— a Norvégiában alkalmazandó, az 575/2013/EU rendelet 458. cikke (2) bekezdése d) pontjának iv. alpontja szerint a norvég kereskedelmiingatlan-kitettségekre alkalmazott, az átlagos (kitettséggel súlyozott) kockázati súlyra vonatkozó 35 %-os alsó korlát, a Norvégiában engedélyezett és a szabályozói tőkekövetelmények kiszámításához az IRB-módszert használó hitelintézetek vonatkozásában.”

2. A Norvégia alatti „I. Az intézkedés leírása” című szakasz helyébe a következő szöveg lép:

„I. Az intézkedés leírása

1. 2020. december 31-ével a Finansdepartementet (a norvég pénzügyminisztérium) három makroprudenciális intézkedést vezetett be, ezek: i. a norvég kitettségek tekintetében a 2013/36/EU irányelv 133. cikke szerint egy rendszerkockázati tőkepuffer; ii. a Norvégiában 2025. június 30-ig alkalmazandó, az (EU) 575/2013 rendelet 458. cikke (2) bekezdése d) pontjának iv. alpontja szerint egy alsó korlát a norvég lakóingatlan-kitettségekre vonatkozó kockázati súly tekintetében, amely 2025. július 1-jétől kezdődően 25 %-os alsó korlátra nő; és iii. a Norvégiára és Norvégiában alkalmazandó (EU) 575/2013 rendelet 458. cikke (2) bekezdése d) pontjának iv. alpontja szerint egy alsó korlát a norvég kereskedelmiingatlan-kitettségekre vonatkozó kockázati súly tekintetében.

2. A rendszerkockázati tőkepufferráta mértéke 4,5 %, és a Norvégiában engedélyezett valamennyi hitelintézet belföldi kitettségeire összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon alkalmazandó.

3. A lakóingatlanok esetében a kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlátot jelentő intézkedés egy intézményspecifikus alsó korlát a norvég lakóingatlan-kitettségekre vonatkozó átlagos kockázati súly tekintetében, amely az IRB-módszert alkalmazó hitelintézetekre alkalmazandó összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon. Az ingatlanok esetében a kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlát a kockázati súlyok kitettséggel súlyozott átlagát érinti a lakóingatlan-portfólióban. A norvég lakóingatlan-kitettség alatt a Norvégiában ingatlannal fedezett lakossággal szembeni kitettségek értendők.

4. A kereskedelmi ingatlanok esetében a kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlátot jelentő intézkedés egy intézményspecifikus alsó korlát a norvég kereskedelmiingatlan-kitettségekre vonatkozó átlagos kockázati súly tekintetében, amely az IRB-módszert alkalmazó hitelintézetekre alkalmazandó összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon. Az ingatlanok esetében a kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlát a kockázati súlyok kitettséggel súlyozott átlagát érinti a kereskedelmiingatlan-portfólióban. A norvég kereskedelmiingatlan-kitettség alatt a Norvégiában ingatlannal fedezett vállalatokkal szembeni kitettségek értendők.”

3. A Norvégia alatti „II. Viszonosság” című szakaszban az 5b. pont helyébe a következő szöveg lép:

„5b. A Finansdepartementet kérését követően az érintett hatóságok számára ajánlott, hogy a norvég rendszerkockázati tőkepufferre vonatkozó intézkedés és a kockázati súlyra alkalmazott alsó korlátok tekintetében biztosítsák a viszonosságot azáltal, hogy azt összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon alkalmazzák, függetlenül attól, hogy az érintett kitettségeket leányvállalatokon vagy fióktelepeken keresztül tartják-e vagy hogy azok közvetlen határokon átnyúló hitelezésből erednek-e.”

4. A Norvégia alatti „III. A jelentős jellegre vonatkozó küszöbérték” című szakaszban a 8. pont b) és c) alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) a lakóingatlanoknál a kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlát esetében a jelentős jellegre vonatkozó küszöböt 37,8 milliárd NOK-ban határozzák meg, ami az intézmények norvég ügyfeleknek nyújtott bruttó lakáshiteleinek 1 %-ának felel meg 2024. szeptember 30-án. A jelentős jellegre vonatkozó küszöböt összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon kell értékelni. Szubkonszolidált és összevont alapon való értékelésnél a fióktelepeken keresztül tartott, a közvetlen határokon átnyúló hitelezésből eredő és a leányvállalatokon keresztül tartott valamennyi kitettséget figyelembe kell venni a jelentős jellegre vonatkozó küszöbértékhez értékelendő kitettségek számításakor;

c) a kereskedelmi ingatlanoknál a kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlát esetében a jelentős jellegre vonatkozó küszöböt 9,3 milliárd NOK-ban határozzák meg, ami a norvég ügyfeleknek nyújtott bruttó fedezett kereskedelmiingatlan-hitelek 1 %-ának felel meg 2024. szeptember 30-án. A jelentős jellegre vonatkozó küszöböt összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon kell értékelni. Szubkonszolidált és összevont alapon való értékelésnél a fióktelepeken keresztül tartott, a közvetlen határokon átnyúló hitelezésből eredő és a leányvállalatokon keresztül tartott valamennyi kitettséget figyelembe kell venni a jelentős jellegre vonatkozó küszöbértékhez értékelendő kitettségek számításakor.”